

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/konkursy-i-nagrody/nagroda-kustosz-pamieci/2014/24294,Czeslaw-Blicharski-19182015.html>
26.04.2024, 21:53

Czesław Blicharski (1918-2015)

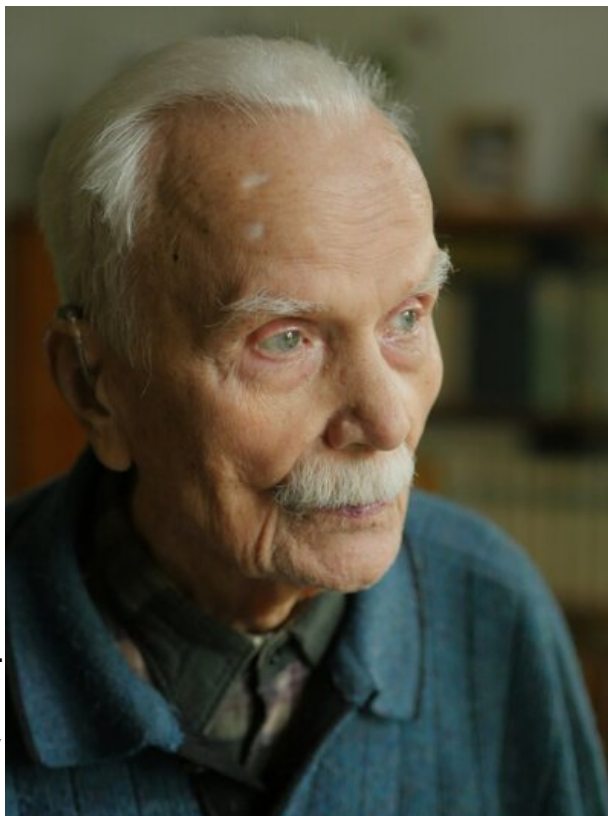
Jeden z najstarszych polskich lotników i ostatni Polak – uczestnik lotów bojowych. Twórca, wraz z żoną Kazimierą, unikatowej kolekcji "Archiwum Tarnopolskie".

Urodził się 5 lipca 1918 roku w Tarnopolu. W 1936 roku, po zdaniu matury rozpoczął studia na Wydziale Prawa Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie, przerwane w 1939 roku wybuchem wojny.

Latem 1939 roku Czesław Blicharski brał udział w kopaniu rowów obrony przeciwlotniczej, później włączył się w prace powołanej w Tarnopolu Straży Obywatelskiej. W marcu 1940 roku podczas próby przedostania się na Węgry, został schwytany przez NKWD. Po uwięzieniu w Stanisławowie i Humaniu, został skazany na 5 lat łągru za szpiegostwo.

Na mocy układu Sikorski-Majski 5 października 1941 roku został zwolniony z łągru. W czerwcu 1942 roku dotarł do Anglii. W Glasgow, Blackpool i Hucknall odbywał pierwsze szkolenia załóg powietrznych. Latem 1943 roku został skierowany do Kanady na kurs bombardierów, który ukończył ze stopniem sierżanta Royal Air Force.

Do Anglii powrócił 14 marca 1944 roku, gdzie otrzymał przydział do 300 Dywizjonu Bombowego „Ziemi Mazowieckiej” w Faldingworth. Pierwsze bombardowanie Blicharski wykonał nocą z 2 na 3 lutego 1945 roku – celem było Wiesbaden. Potem latał m.in. na Drezno, Dortmund, Norymbergę i Kilonię. Nalot na siedzibę Hitlera w Alpach był ostatnim lotem na bombardowanie, potem brał jeszcze udział w transportach oswobodzonych jeńców z Belgii i zaopatrywaniu w żywność Holendrów z Rotterdamu i Goudy.

Czesław Blicharski

Po wojnie dokończył studia prawnicze na Uniwersytecie Oksfordzkim. Na początku 1949 roku wyjechał do Ameryki Południowej. Do Polski powrócił dopiero w styczniu 1956 roku, osiedlił się w Zabrze.

Po przejściu w 1978 roku na wcześniejszą emeryturę poświęcił się idei uwiecznienia pamięci o rodzinnym Tarnopolu. Prowadził badania w Bibliotece Jagiellońskiej i licznych archiwach, nawiązywał kontakty z przedwojennymi tarnopolanami, zbierając po całej Polsce relacje. Jego długoletnia praca zaowocowała wydaniem dziesięciu książek (seria „Miscellanea tarnopolskie”), w tym: wspomnień z okresu 1918–1956, albumu fotografii, historii miasta w latach 1809–1945, historii tamtejszych nekropolii, szkół, harcerstwa oraz opisu zbrodni ukraińskich nacjonalistów na Polakach w województwie tarnopolskim. Innym jego monumentalnym, lecz niewydanym jak dotąd dziełem, jest słownik biograficzny tarnopolan, zawierający około 12 000 nazwisk. Współpracował także z Ośrodkiem „KARTA” przy redagowaniu indeksu obywateli polskich represjonowanych w ZSRR.

W 2002 roku całe swoje archiwum przekazał do Biblioteki Jagiellońskiej w Krakowie.

Odnaczony Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski.

Zmarł 21 marca 2015 r.